

РЕШЕНИЕ

№ 121

гр. Перник, 20.04.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ПЕРНИК, ТРЕТИ ВЪЗЗИВЕН ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на девети март през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: БИСЕР ЦВ. ПЕТРОВ

Членове: КРИСТИАН Б. ПЕТРОВ
РОМАН Т. НИКОЛОВ

при участието на секретаря ЗЛАТКА М. СТОЯНОВА
като разгледа докладваното от РОМАН Т. НИКОЛОВ Въззивно гражданско дело № 20221700500036 по описа за 2022 година

Производството е по реда на чл. 258 от ГПК.

Производството е образувано по въззивна жалба от Д. Н. К. от ***, с ЕГН: *****, чрез пълномощника ѝ – адвокат К.Б. от АК *** против Решение № 118 от 22.11.2021 г. постановено по гр. дело № 341 по описа на Районен съд Брезник за 2020 г., с което съдът е отхвърлил предявените срещу З. С. А. от ***, с ЕГН: ***** и В.С. Б. от ***, с ЕГН: ***** искове с правно основание чл. 109 от ЗС, както и е осъдена ищцата да заплати на ответниците направените разноски в производството.

Според жалбоподателите, Решението на Районен съд Брезник е неправилно, противоречи на материалния закон, постановено е при нарушаване на съществени процесуални правила и е необосновано.

Твърди се, че при правилно установена фактическа обстановка Районният съд неправилно е приел, че предявените искове са неоснователни. В тази връзка се излагат доводи, че при постановяване на съдебния си акт първоинстанционният съд не е съобразил, събраните пред него многобройни писмени и гласни доказателства, които доказват основателността на исковата претенция.

Излагат се подробни доводи, че Районният съд изцяло е възприел безкритично доводите на ответниците и поради тази причина е достигнал до погрешен правен извод.

По тези съображения се иска първоинстанционното решение да бъде отменено изцяло, като вместо него бъде постановено друго, с което предявените искове по чл.

109 от ЗС – да прекратят неоснователните си действия, с които пречат на ищцата да ползва собствения си недвижим имот като премахнат засадените 1 бр. орехово дърво и 1 бр. акациево дърво, намиращи се до оградата между двата имота – от югоизточната страна на имота на ищцата, които са засадени при несъобразяване на предвидените законови отстояния от съседния имот – да бъде уважен.

Д. Н. К. е подала и частна жалба срещу Определение № 115 от 14.12.2021 г., постановено по реда на чл. 248 от ГПК, с което първоинстанционния съд е оставил без уважение искането за изменение на Решението, касаещо присъдените разноски.

В законоустановения срок по чл. 263, ал. 1 ГПК от насрещната страна – З. С. А. и В. С. Т., чрез пълномощника им адв. Х. е постъпил отговор на въззивната жалба, с който същата се оспорва изцяло като неоснователна. Излагат се подробни доводи за правилност и обоснованост на атакуваното решение. Претендират се разноски за производството пред въззивния съд.

Окръжен съд Перник, след като обсъди доводите на страните намира за установено следното:

Съгласно чл. 269 от ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта – в обжалваната му част, като по останалите въпроси е ограничен от релевираните въззивни основания в жалбата.

Първоинстанционното решение е валидно и допустимо – постановено е в рамките на правораздавателната власт на съдилищата по граждански дела и в съответствие с основанието и петитума на искането за съдебна защита.

Пред Районния съд са предявени иски с правно основание чл. 109 от ЗС.

Образувано е по искова молба от Д. Н. К., с ЕГН: *****, с адрес: *** против З. С. А. с ЕГН: ***** от *** и В.С. Б. с ЕГН: *****, от ***, с искане съдът да постанови решение, с което ответниците да бъдат осъдени да прекратят неоснователните си действия, с които пречат на ищцата да ползва собствения си недвижим имот, представляващ поземлен, находящ се в село ***, общ. *** и представляващ УПИ ***, в кв. ** по РП на селото като премахнат засадените 1 бр. орехово дърво и 1 бр. акациево дърво, намиращи се до оградата между двата имота – от югоизточната страна на имота на ищцата, които са засадени при несъобразяване на предвидените законови отстояния от съседния имот. Посочено е, че на границата между нейния и съседния парцел *** наследодателят на ответниците е посадил един брой орех и един брой акация, които са на разстояние по-малко от един метър от регулационната граница. Половината от короната на ореха се простирала в нейният имот, като правел плътна сянка и на практика имота под тази корона бил изцяло неизползваем - в него не можело да се седи градина, нито каквито и да било други растителни видове, тъй като такива не виреели. Ищцата изложила, че ореховото дърво е старо и почти изсъхнало, като през есента в нейният двор падали значително количество листна маса и изсъхнали клони, които трябвало да почиства и изхвърля от двора си. Ищцата опитала да се разбере доброволно с ответниците да премахнат дърветата, които са посадени без необходимото отстояние от регулационната линия или да изрежат клоните, които попадат в нейния имот. Същите отказали да уредят доброволно отношенията си, като категорично й заявили, че няма да режат дърветата. С оглед невъзможността да се разберат доброволно с ответниците, ищцата подала жалба до Кмета на Община-Брезник вх. № *** от ***. По случая била извършена проверка от служители на общината и след констатирането на извършените нарушения било издадено предписание от Кмета на Община-Брезник до ответниците в срок до 1

месец да премахнат дърветата, които нямат отстояние от 3 метра от имота ѝ, а именно 1 бр. орех и 1 бр. акация. Въпреки издаденото предписание ответниците не го изпълнили в дадения срок и дърветата съществуват в имота и към настоящия момент. Поради това, че въпроса относно премахването на дърветата останал неразрешен и към настоящия момент, Д. Н. К. предявила иск с правно основание чл. 109 от ЗС.

Ответниците в срока по чл. 131 ГПК са оспорили предявените иски. Не оспорват, че с ищцата са собственици на съседни имоти. В подадения отговор на искова молба са изложени съображения, че в двора им са засадени редица овощни и други дървета, между които един орех и акации, които са саморасли. Уточнено е, че процесния орех е засаден в имота преди повече от 65 години, от дядото на ответниците, преди дворните места в селото да бъдат урегулирани, като дървото е посадено на повече от 3 метра отстояние от имотната граница със съседния имот собственост на ищцата, съгласно нормативните изисквания. Впоследствие със заповед на Кмета на община Брезник № 4521 от 1958 г. е одобрен регулационния план на село ***, с който се урегулират дворните места на наследодателите на страните по делото, като се взема част от имота на наследодателя на ответниците – имот пл. № *** и се придава към имота на наследодателя на ищцата – имот с пл. № *** и се уреждат два парцела - УПИ *** – понастоящем на ответниците и УПИ *** – понастоящем на ищцата, при което имотната граница между двата имота се измества, като регулационната линия се измества към парцела на ответниците и по този начин отстоянието на ореха от имота на ищцата се намалява. Посочено е, че ореха, намиращ се в двора на ответниците не създава никакви пречки на ищцата да ползва имота си, тъй като към момента на подаване на отговора клоните на процесните орех и акацията са премахнати от ответниците и ищцата осъществява в пълен обем правото си на собственост. Поради изложеното в отговора на исковата молба са поискали от Районния съд да отхвърли предявените иски.

По делото са представени и приети като доказателства Нотариални актове удостоверяващи правото на собственост на страните в процеса. Като доказателство по делото е приета и административна преписка на община Брезник, образувана въз основа на жалба от Д. Н. К. до Кмета на Община-Брезник вх. № *** от ***. По делото са приети основно и допълнително заключения по назначената комплексна съдебно – техническа – агрономическа експертиза. Събрани са гласни доказателства, чрез разпита на свидетели.

След преценка на събраните по делото доказателства и като обсъди доводите на страните, Окръжен съд Перник намира, че решението на РС Перник е правилно и законосъобразно, поради което следва да бъде потвърдено. Въззивният съд счита, че първоинстанционният съд е изяснил пълно и всестранно спора от фактическа страна, като настоящият състав на съда споделя изцяло изложените от районния съд мотиви и правните му изводи, поради което на основание чл. 272 от ГПК препраща към тях.

Независимо от това и във връзка с доводите във въззивната жалба, е необходимо да се добави и следното:

Искът с правна квалификация чл. 109 ЗС е вещен иск, с който собственикът или носителят на ограничено вещно право, защитава притежаваните от него вещни права от неоснователни (противоправни) преки или косвени въздействия върху имота му, с които се пречи, ограничава или смущава спокойното ползване на имота по неговото

предназначение. За уважаването на този иск, на първо място ищецът следва да докаже, че е собственик на имота или че притежава ограничено вещно право върху него на твърдяното от ищеца основание за придобиване на правото на собственост и ограниченото вещно право. Не всяко въздействие върху имот може да обоснове основателност на негаторен иск по [чл. 109 ЗС](#), а само онова въздействие, което засяга неоснователно обекта, принадлежащ на предявилото иска лице и посредством което обективно се създават пречки за установения правен режим на ползване на имота и по този начин се накърняват правата на собственика или титуляра на ограничено вещно право и се създават пречки правото на собственост или ограниченото вещно право да бъде упражнявано в пълен обем. Следва да е налице неправомерно въздействие върху имуществената сфера на ищеца, за да е адекватна и търсената с иска по [чл. 109 ЗС](#) защита срещу въздействия, надхвърлящи законните ограничения на собствеността или ограниченото вещно право. Съгласно т. 3 от ТР № 4/2015 г. на ОСГК на ВКС, за уважаването на предявения иск във всички случаи е необходимо ищецът да докаже не само, че е собственик на имота и че върху този имот ответникът е осъществил неоснователно въздействие (действие или бездействие), но и че това действие или бездействие на ответника създава за ищеца пречки за ползването на собствения му имот по-големи от обикновените ([чл. 50 ЗС](#)).

С оглед изложеното дотук, съдът на първо място следва да отбележи, че е безспорно, че страните са собственици на съседни имоти, като в имота на ответниците има посадено орехово дърво, което попада в условията на [чл. 52 ЗС](#). Съгласно посочения текст, не се позволява да се посадят дървета до имота на съседа на по-малко разстояние от 3 метра за високите дървета, 1.5 метра за средните и 1 метър за ниските. Съседът може да иска разрешение от кмета на общината, района или кметството да бъдат отсечени клоните на дърветата, които се простират над неговия имот, и корените, които преминават в неговия имот. По същия ред той може да иска да бъдат преместени дърветата, които са посадени на по-близки разстояния от посочените по-горе.

Определението на понятието „ниски“, „средно високи“ и „високи“ дървета се съдържа в действащата нормативна уредба - чл. 94, ал. 2 от Наредба №. от 22.12.2003 г. за правила и нормативи за устройство на отделните видове територии и устройствени зони, регламентираща препоръчително минимално отстояние от границите на съседните имоти. Съгласно цитирания подзаконов нормативен акт, с оглед санитарно-хигиенните условия и изискванията за огряване от слънцето се препоръчват следните най-малки разстояния на декоративните и овощни насаждения до границите на съседните имоти: 1. За ниски дървета (с височина до 2.5 м.) – на 1 м. от границата; 2. За средно високи дървета (с височина до 5 м.) – на 1.5 м. от границата; 3. За високи дървета (с височина над 5 м.) – на 3 м. от границата. Посочените в Наредбата препоръчителни отстояния съвпадат с тези визирани в [чл. 52 от ЗС](#), който регламентира

административна процедура за отсичане на клони и корени от дървета или преместване на дървета при неспазване на посочените отстояния и при действително създадени пречки за упражняване право на собственост. Независимо, че с оглед действащата нормативна уредба процесното дърво следва да се квалифицира като високо Т., при което препоръчителното разстояние от границата на съседния имот е 3 м., неспазването на това разстояние само по себе си не е предпоставка, обуславяща основателността на негаторния иск. Искът по [чл. 109 от ЗС](#) може да бъде уважен само когато се пречи на упражняването на правото на собственост с неоснователно действие или състояние. С оглед установеното по делото и най-вече предвид заключенията на вещите лица, настоящият състав на въззивния съд намира, че процесното дърво не смуцава, не ограничава и не пречи на допустимото пълноценно ползване на имота на жалбоподателката, според неговото предназначение. Според цитираното заключение, прието без възражения от страните, след окастриането на клоните на ореха, простиращи се над имота на Д. Н. К., в дворното място на ищцата има засенчване, изразяващо се преди обяд. След обяд засенчването е слабо изразено. Короната не засенчва и не засяга къщата на ищцата, която е на разстояние 14 метра от границата на имотите. Доколкото по делото има данни, че дървото орех хвърля сянка на сградата на ищцата, както и че същото прави сянка на голяма площ от имота на К., в какъвто смисъл са и изложените от нея твърдения в исковата молба, искането за осъждане на ответниците да премахнат дървото не съответства на това нарушение. Търсената с иска по чл. 109 ЗС защита на правото на собственост трябва да е адекватна на нарушението. Негаторният иск няма за цел да налага на ответника ограничения при упражняване на правото му на собственост, надхвърлящи необходимостта да се обезпечи нормалното ползване на съседния имот. В този смисъл, съдът намира искът за неоснователен и недоказан.

Допълнителен аргумент за отхвърляне на иска е и фактът, че ореховото дърво, като овощно Т., е измежду видовете насаждения, посочени в [чл. 32, ал. 1](#) и [чл. 34 от Закона за опазване на селскостопанското имущество](#), попадащи под режим на особена закрила, като в тежест на ищеца е да докаже, че конкретното орехово дърво е извън обхвата на тази закрила. Съгласно законовата делегация на [чл. 34, ал. 2 ЗОСИ](#), според който текст, министърът на земеделието, храните и горите утвърждава наредба за подлежащите на особена закрила дървета, тяхното опазване, използване, отсичане и заменяне, е приета наредба № 1 за опазването на селскостопанското имущество (обн. ДВ, бр. 52 от 29.06.1976 г.), която регламентира реда за отсичане на орехово, кестеново, бадемово или черничево дърво – чл. 10, ал. 4 от Наредбата. Процесният случай попада под приложното поле на цитираните норми. Това е така, доколкото дървото като вид е обикновен орех се ползва със закрила. Съгласно посочения текст от Наредбата, отсичането на орехово, кестеново, бадемово или черничево дърво се извършва след писмено разрешение на Председателя на общинския народен съвет, ако собственикът е засадил дърво от същия вид, което се е прихванало. Видно от

административна преписка на община Брезник, образувана въз основа на жалба от Д. Н. К. до Кмета на Община-Брезник вх. № *** от *** с писмо изх. № № *** от *** е направено предписание на З. С. А. за премахване на 1 брой орех, и 3 броя акации в близост до имота на Д.К., като ѝ е указано в едномесечен срок от получаване на писмото да подаде Заявление за отрязване на дърветата. Със Заявление вх. № *** от *** З.А. е поискала да ѝ бъде разрешено да отреже 4 броя дървета (1 брой акация и 3 броя джанки), тъй като се намират на по-малко от 3 метра от имота на съседите, а също така са остарели и изсъхнали. Въз основа на това Заявление Община Брезник е издала Удостоверение № ***, с което на осн. чл. 32, ал. 2 от ЗОСИ се разрешава на З. С. А. до 30.09.2021 г. да 4 броя дървета (1 брой акация и 3 броя сливи).

Със Заявление вх. № *** от *** З.А. е поискала да ѝ бъде разрешено да отреже 4 броя клони от орехово дърво, тъй като се намират на по-малко от 3 метра от имота на съседите, а също така са остарели и изсъхнали. И по това Заявление Община Брезник се произнесла с Удостоверение № ***, с което на осн. чл. 32, ал. 2 от ЗОСИ се разрешава на З. С. А. до 30.09.2021 г. да 4 броя клони от орехово дърво. От всичкото това е видно, че към настоящия момент не е налице писмено разрешение от компетентния орган – Кмета на общината, за премахване на ползващото се със специална закрила орехово дърво. По делото липсват данни да е извършена задължителната съгласно чл. 63, ал. 2 от ЗУТ санитарна експертиза за състоянието на дървото, което самостоятелно изключва уважаването на иска.

С оглед изхода на спора частната жалба срещу Определение № 115 от 14.12.2021 г., постановено по реда на чл. 248 от ГПК, с което първоинстанционния съд е оставил без уважение искането за изменение на Решение № 118 от 22.11.2021 г. постановено по гр. дело № 341 по описа на Районен съд Брезник за 2020 г., касаещо присъдените разноски е неоснователна. Правилно и законосъобразно Районният съд след като е приел, че исковете са неоснователни на осн. чл. 78, ал. 3 от ГПК е осъдил Д. Н. К. да заплати на ответниците, сега въззиваеми направените от тях разноски. Настоящият въззивен състав изцяло споделя изложеното от първоинстанционния съд, че се касае за един иск, който е поддържан по време на съдебното производство пред първата инстанция, същият не е оттеглен в частта относно искането за премахване на едно акациево дърво, което от своя страна е довело и до необходимостта от организиране и провеждане на защита от страна на ответниците по иска и за двете дървета, за които се иска премахването им.

При това положение направените по делото разноски от З. С. А. и В.С. Б. следва да им бъдат заплатени от ищцата Д. Н. К..

С оглед изхода на делото разноските в първоинстанционното производство остават така, като са изчислени от Районния съд, а на жалбоподателката не следва да се присъждат такива за въззивното производство.

Д. Н. К. следва да бъде осъдена да заплати на въззиваемите направените пред

настоящата въззивна инстанция разноси в размер на 400 лв. – платено адвокатско възнаграждение, съгласно представеният по делото списък на разноските по [чл. 80 ГПК](#).

Водим от горното и в същия смисъл, Окръжен съд Перник

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА Решение № 118 от 22.11.2021 г. постановено по гр. дело № 341 по описа на Районен съд Брезник за 2020 г.

ПОТВЪРЖДАВА Определение № 115 от 14.12.2021 г., постановено по реда на чл. 248 от ГПК, с което първоинстанционния съд е оставил без уважение искането за изменение на Решение № 118 от 22.11.2021 г. постановено по гр. дело № 341 по описа на Районен съд Брезник за 2020 г., касаещо присъдените разноси.

ОСЪЖДА Д. Н. К. от ***, с ЕГН: ***** да заплати на З. С. А. от ***, с ЕГН: ***** и В.С. Б. от ***, с ЕГН: *****, сумата от 400 лв., представляващи направени във въззивното производство разноси за адвокатско възнаграждение.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване в едномесечен срок от връчването му на страните пред Върховния касационен съд.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____